

PATĒRĒTĀJU STRĪDU RISINĀŠANAS KOMISIJA

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67388624, fakss 67388634, e-pasts pasts@ptac.gov.lv, www.ptac.gov.lv

Patērētājam

SIA "Rock Cars"
Reģ.Nr. 40203263854
info@rockcars.lv

LĒMUMS **par strīdu** **Rīgā**

2024.gada 26.martā

Nr.2024/61- psrk

Patērētāju strīdu risināšanas komisija (turpmāk – Komisija) šādā sastāvā:

Komisijas priekšsēdētāja Anna Biksiniece

Komisijas locekļi Aivars Smagars kā patērētāju interešu pārstāvis un Ingus

Rūtiņš kā komersantu interešu pārstāvis

izskatīja rakstveida procesā strīdu starp patērētāju un SIA "Rock Cars" (turpmāk – sabiedrība) par iegādātu lietotu automašīnu Audi A6, ar valsts numura zīmi XX-XXXX, VIN kods: XXXXXXXXXXXX (turpmāk – automašīna).

No lietas materiāliem izriet, ka 2023.gada 26.aprīlī patērētāja iegādājās automašīnu. Pēc automašīnas iegādes, dodoties mājās un automašīnai paātrinot braukšanas ātrumu līdz 90km/h, ātrumkārbai parādījās sitieni, līdz ar to, spiežot akseleratora pedāli, motora apgriezienu rādītājs rādīja 5000 apg/min un odometra rādītājā iedegās visi automātiskās ātrumkārbas simboli (S,D,N,R,P), kā rezultātā turpināt braukšanu nebija iespējams. Nākamajā dienā automašīnai tika veikta pārbaude servisā, kas uzrādīja vairākas kļūdas, tai skaitā problēmu ātrumkārbā starp 4. un 5. ātrumu. Servisā tika paskaidrots, ka, lai novērstu šo ātrumkārbas defektu, remonts izmaksās 1800,00 EUR. Pirms tam šīs kļūdas ir bijušas nodzēstas, lai tad, kad veiktu izmēģinājuma braucienu, automašīnai neparādītos problēmas. Kad automašīnai nodzēsa visas kļūdas, tad aptuveni pēc 10 minūšu automašīnas normālas darbības parādījās visas kļūdas un ātrumkārbā pilnībā beidza darboties. Sabiedrība patērētāju informēja, ka apmaksās 50% remonta izdevumu.

Izskatot patērētājas iesniegumu, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs pieprasīja sabiedrībai sniegt skaidrojumu par iesniegumā minēto un paziņot pieņemto lēmumu saistībā ar patērētājas prasību.

Sabiedrība skaidrojumā norādīja, ka patērētājas sniegtā informācija ir pretrunīga un vērtējama kritiski. Patērētāja sūdzībā ir norādījusi, ka pēc tam, kad vadītāja mērinstrumentu panelī iedegās visi ātrumkārbas ātrumu signāli, automašīna zaudēja ātrumu un ar to vairs nevarēja pārvietoties. Vienlaikus, sūdzībā norādīts, ka patērētāja nogādāja automašīnu nākamajā dienā servisā, kas liecina, ka automašīna tomēr bija lietojama un ar to varēja braukt.

Sabiedrība vērsa uzmanību, ka gadījumos, kad automašīnām nav tehnisku defektu, sabiedrība klientiem specifiski nenorāda, ka atsevišķām rezerves daļām nav tehnisku defektu, bet informē par visu transportlīdzekli kopumā. Sabiedrība apgalvo, ka patērētājam tika sniegta

informācija par to, ka automašīnas ātrumkārbai ir defekts un šī defekta dēļ automašīnas cenai tika piešķirta atlaide aptuveno remonta izmaksu apmērā, lai patērētāja patstāvīgi varētu veikt defekta novēršanu. Turklāt patērētāja pirms automašīnas pirkuma līguma noslēgšanas ar tās tehnisko stāvokli iepazinās ne tikai pati, bet bija līdzīgi pieaicinājusi ekspertu automašīnas tehniskā stāvokļa izvērtēšanā, un pēc rūpīgas pārbaudes šī persona atzina, ka automašīna ir labā tehniskā stāvoklī.

Attiecībā uz 2023.gada 27.aprīlī veiktajiem diagnostikas secinājumiem sabiedrība norāda, ka tajā ir konstatēts vairāku dažādu elektronisku savienojumu darbības traucējumi, nevis to nefunkcionēšana pilnībā. Turklāt tur nav nevienas norādes uz jebkādam kļūdām transportlīdzekļa ātrumkārbas darbībā, nedz arī attiecībā uz citiem defektiem, uz kuriem patērētāja norāda sūdzībā, izņemot aizdedzes mehānisma darbību. Neskatoties uz to, sabiedrība norāda, ka šie darbības traucējumi, kas konstatēti, neliedz pilnvērtīgi izmantot automašīnu atbilstoši paredzētajam mērķim. To, ka automašīna ir izmantojama un visticamāk tiek izmantota, liecina arī fakts, ka kopš 2023.gada maija no patērētājas nav saņemtas nekādas papildu sūdzības, pieprasījumi veikt remontdarbus vai atlīdzināt remonta izmaksas.

Sabiedrība norādīja, ka no Patērētāju tiesību aizsardzības likuma (turpmāk – PTAL) 13.panta pirmās un trešās daļas, kā arī no PTAL 14.panta izriet, ka būtisks apstāklis ir preces neatbilstības konstatēšana preces piegādes dienā, kā arī tas, ka šī fakta konstatēšanai jāņem vērā preces raksturs vai neatbilstības veids. Konkrētajā gadījumā, pārdotā automašīna bija iepriekš lietota. No PTAL 14.pantā uzskaitītajiem gadījumiem, tāpat arī no neviena cita normatīvā akta nevar viennozīmīgi skaidri secināt, kādam jābūt lietota transportlīdzekļa tehniskajam stāvoklim un pieļaujamajai rezerves daļu nolietojamības pakāpei, lai to atzītu par atbilstošu līguma noteikumiem, tāpēc par mērauklu nepieciešams ņemt kādu citu uzskatāmu piemēru, kas liecinātu par preces atbilstību PTAL 14.panta prasībām. Sabiedrības ieskatā šāds piemērs ir derīga transportlīdzekļa valsts tehniskā apskate līguma noslēgšanas (automašīnas piegādes) dienā, jo tā apliecina, ka Latvijas valsts konkrēto transportlīdzekli atzīst par tādu, kas ir tehniskā kārtībā un to ir droši atļauts ekspluatēt. Šajā gadījumā automašīnai līguma noslēgšanas brīdī bija derīga valsts tehniskā apskate, kas nozīmē, ka automašīna (i) ir derīga mērķiem, kādiem šāda veida preces parasti tiek izmantotas; (ii) ir derīga mērķiem, kādiem patērētājs izvēlēties precī un kādus norādījis pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam ne vēlāk kā līguma slēgšanas brīdī, un pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs ir apstiprinājis preces derīgumu šiem mērķiem; (iii) atbilst pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja sniegtajam preces aprakstam, norādītajam preces veidam, daudzumam un kvalitātei, kā arī funkcionalitātei, saderībai, sadarbspējai un citām iezīmēm.

Sabiedrība norādīja, ka tās piedāvājums segt 50% no potenciālo remontdarbu izmaksām, bija sabiedrības labvēlība, jo tai rūp savu klientu apmierinātība. Sabiedrība piedāvāja patērētājai nogādāt automašīnu servisā pie sabiedrības sadarbības partnera, taču patērētāja to atteicās darīt. Sabiedrība ir gatava novērst trūkumus, kurus varētu atzīt par tādiem, kas automašīnai piemītuši pirkuma līguma noslēgšanas dienā. Gadījumā, ja automašīnai kopš pirkuma līguma noslēgšanas dienas būs radušies citi defekti, jo patērētāja būs turpinājusi ekspluatēt automašīnu, zinādama, ka tai ir defekts, sabiedrība neveiks šādas rīcības rezultātā radušos citu defektu novēršanu.

Sniedzot skaidrojumu saistībā ar patērētājas iesniegumu Komisijai, sabiedrība norādīja, ka nav mainījusi savu viedokli par patērētājas prasību.

Komisija vērš uzmanību, ka Augstākās tiesas Senāts, 2023.gada 25.janvārī izskatot kassācijas kārtībā lietu Nr.SKC-46/202 (turpmāk – Spriedums, <https://juristavards.lv/zinas/282678-senats-skaidro-pateretaja-tiesibas-prasit-cenas-samazinajumu-iegadajoties-lietotu-automasinu-ar-truku/>), ir atzinis, ka valsts tehniskās apskates laikā netiek veikta transportlīdzekļa tehniskā stāvokļa padziļināta pārbaude. Komisija norāda, ka automašīnām mēdz būt defekti, kurus var atklāt, tikai veicot daļēju vai pilnīgu attiecīgo automašīnas detaļu nosedzošo elementu demontāžu.

Spriedumā Augstākās tiesas Senāts konkretizēja, ka, nosakot preces atbilstību līguma noteikumiem, lietotas automašīnas gadījumā nozīme var būt tādiem apstākļiem kā transportlīdzekļa vecums, nobraukums, izmantošanas veids, cena u. c. Tāpat jāņem vērā, ka parastais (ceļu satiksmes drošību neapdraudošs) automašīnas, kurai ļauts piedalīties ceļu satiksmē, nolietojums nav atzīstams par lietas trūkumu. Turpretim tāds automašīnas detaļu nolietojums, kas ietekmē satiksmes drošību, var tikt atzīts par preces trūkumu, jo patērētājam ir pamats sagaidīt, ka šādas detaļas būs laikus nomainītas.

Augstākās tiesas Senāts arī uzsvēra, ka no automašīnas detaļu nolietojuma jānošķir situācija, kad attiecīgā automašīnas detaļa jau preces iegādes brīdī nenodrošina tās funkciju izpildi, kas atzīstams par preces trūkumu.

Izvērtējot lietas materiālus, Komisija konstatē, ka patērētāja ir iesniegusi 2023.gada 27.aprīļa servisa atzinumu, no kura secināms, ka automašīnai nākamajā dienā pēc iegādes konstatēti vairāki defekti, tai skaitā – bojāta ātrumkārbā. Komisijai nav pamata apšaubīt servisa atzinumu. Savukārt sabiedrība nav iesniegusi pierādījumus tam, ka pirms automašīnas iegādes patērētāja tika informēta par automašīnas defektiem, kuri tika atklāti 2023.gada 27.aprīļa pārbaudē servisā. Līdz ar to Komisijai nav pamata atzīt, ka sabiedrība izpildīja PTAL 17.panta pirmās daļas 1.punktā noteikto pienākumu informēt patērētāju par automašīnas galvenajām īpašībām, tai skaitā – defektiem. Komisija secina, ka patērētājas iegādātā automašīna neatbilst sabiedrības sniegtajam automašīnas aprakstam.

Ņemot vērā, ka atbilstoši PTAL 14.panta pirmās daļas 1.punktam prece atbilst līguma noteikumiem, ja tā atbilst pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja sniegtajam preces aprakstam, norādītajam preces veidam, daudzumam un kvalitātei, kā arī funkcionalitātei, saderībai, sadarbībai un citām iezīmēm, Komisija secina, ka automašīna neatbilst līguma noteikumiem.

Komisija ņem vērā arī to, ka no PTAL 13.panta pirmās un trešās daļas izriet pārdevēja pienākums pierādīt to, ka automašīna atbilda līguma noteikumiem pārdošanas brīdī, jo automašīnas defekti atklājās jau pārdošanas dienā (tātad viena gada laikā pēc automašīnas piegādes). Izvērtējot sabiedrības skaidrojumu, Komisija secina, ka sabiedrība nav pierādījusi, ka automašīna atbilda līguma noteikumiem tās pārdošanas brīdī. Komisija norāda, ka, pastāvot tādiem ātrumkārbas defektiem, kas atklājās jau iegādes dienā, automašīna nevarēja droši piedalīties satiksmē, tātad nebija derīga mērķim, kādam automašīnas parasti tiek iegādātas.

Izvērtējot lietas materiālus, Komisija vērs uzmanību, ka automašīna patērētājam pārdota par augstu cenu, salīdzinot patērētājas iegādātās automašīnas cenu ar citu, tā paša modeļa un izlaiduma gada un līdzīga nobraukuma automašīnu cenām. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka automašīnas cenai tika piešķirta atlaide aptuveno remonta izmaksu apmērā, lai patērētāja patstāvīgi varētu veikt defekta novēršanu.

Saskaņā ar PTAL 28.panta otro daļu, ja precei ir atklājusies neatbilstība līguma noteikumiem, vispirms patērētājs ir tiesīgs izvēlēties, lai pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs bez atlīdzības novērs preces neatbilstību līguma noteikumiem vai bez atlīdzības apmaina preci pret tādu, ar kuru būtu nodrošināta atbilstība līguma noteikumiem, izņemot gadījumu, kad tas nav iespējams vai ir nesamērīgi.

Savukārt PTAL 28.panta ceturtajā daļā ir noteikts, ka prece apmaināma vai tās neatbilstība līguma noteikumiem novēršama bez atlīdzības (tajā skaitā bez preces nosūtīšanas, darba, materiālu un citu izmaksu atlīdzināšanas) un saprātīgā termiņā, neradot neērtības patērētājam un ņemot vērā preces raksturu, kā arī paredzamo tās lietošanas nolūku. Patērētāja pienākums ir nodot preci pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam neatbilstību novēršanai vai apmaiņai.

No minētā izriet, ka sabiedrībai ir pienākums novērst automašīnai atklātās neatbilstības līguma noteikumiem atbilstoši servisa 2023.gada 27.aprīļa atzinumam, nepieciešamības gadījumā apmaksājot automašīnas nogādāšanas servisā izmaksas. Patērētājam nav pienākuma segt remonta izmaksas.

Ņemot vērā minēto, Komisija, pamatojoties uz PTAL 13.panta pirmo un trešo daļu, 14.panta pirmās daļas 1.punktu, 26.³ panta pirmo daļu, 26.⁴ panta pirmo un otro daļu, 26.¹¹ panta pirmo daļu, 28.panta otro un ceturto daļu,

nolemj:

apmierināt patērētājas prasību par automašīnas bezmaksas remontu. SIA “Rock Cars” bez maksas novērst patērētājas iegādātās automašīnas neatbilstību līguma noteikumiem, ievērojot servisa 2023.gada 27.aprīļa atzinumu.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 26.¹² panta piekto daļu Komisijas lēmumam ir ieteikuma raksturs un tas nav apstrīdams vai pārsūdzams.

Saskaņā ar PTAL 26.¹² panta septīto daļu Komisijas lēmums ir labprātīgi izpildāms 30 dienu laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Komisijas priekšsēdētāja

Anna Biksiniece